

Θεωρία Κοινοτήτων

Γιώργος Κομίνης

Μαθηματικός ΠΕ03
Επιμορφωτής Β' επιπ.

Μέθοδοι και πρακτικές
δημιουργίας και
υποστήριξης κοινοτήτων
μάθησης
(Learning Communities)

«ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ»

Είδη κοινοτήτων και δικτυακή υλοποίησή τους

- Δεν είναι όλες οι κοινότητες ίδιες
- Για ποιούς λόγους επιθυμούμε τη δικτυακή υλοποίησή τους;

Είδη κοινοτήτων

- Κοινότητα-επικράτεια
- Κοινότητα-κοινό ενδιαφέρον
- Κοινότητα-κοινός στόχος
- Κοινότητα-διαπρωσωπικές σχέσεις

Κοινότητες Πρακτικής

- Ομάδες ατόμων που μοιράζονται έναν προβληματισμό ή το πάθος για αυτό που κάνουν
- Μια κοινότητα πρακτικής δομείται γύρω από αυθεντικά προβλήματα που αναφέρονται στον πραγματικό κόσμο
- Οι κοινότητες πρακτικής απαντώνται κυρίως σε οργανισμούς και επιχειρήσεις

ΣΤΙΣ Κοινότητες Μάθησης

- Η δομημένη συνεργασία ανάμεσα στα μέλη
- Η αξιοποίηση της προϋπάρχουσας γνώσης
- Η ανταλλαγή ρόλων
- Η επανεξέταση απόψεων υπό διαφορετική οπτική γωνία
- Η εργασία σε ομάδες
- Κυρίως όμως:
 - η δημιουργία συλλογικής γνώσης από τα μέλη της κοινότητας
 - γνώσης όχι μόνο του αντικειμένου, αλλά και του τρόπου προσέγγισής του ως γνωστικό αντικείμενο

Υλοποιούνται δικτυακά οι κοινότητες;

- Με ποιο τρόπο
- Για ποιους λόγους

Δικτυακά Περιβάλλοντα Μάθησης

ΚΑΙ

**Κοινότητες
Μάθησης**

Στα Δικτυακά Περιβάλλοντα (μάθησης)

Πρακτικοί στόχοι

- Δυνατότητα συμμετοχής χωρίς γεωγραφικούς και χρονικούς περιορισμούς
- Συμμετοχή απομονωμένων ατόμων
- Ελαχιστοποίηση των εξόδων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης

Εκπαιδευτικοί στόχοι

- Αυξημένες δυνατότητες επικοινωνίας όλων των εμπλεκομένων
- Δυνατότητα εύκολης και άμεσης ανανέωσης του εκπαιδευτικού υλικού
- Συμμετοχή εξειδικευμένου προσωπικού από οπουδήποτε στον κόσμο
- Δυνατότητα συνεργασίας και οικοδόμησης γνώσης

Τρόποι χρήσης τους

- Αποκλειστικά δικτυακή χρήση
- Παράλληλα με τακτική προσωπική επαφή
(καθημερινές/εβδομαδιαίες συνεδρίες/μαθήματα)

Όμως έρευνες δείχνουν ότι ...

- Τα δικτυακά περιβάλλοντα δεν είναι σε θέση να υποστηρίξουν πλήρως διαδικασίες συλλογικής μάθησης ανάμεσα στους/ις μαθητές/ριες με συνέπεια:
 - τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής
 - τους ποικίλους βαθμούς φτωχής συνεργασίας
 - τις χαμηλές μαθησιακές επιδόσεις
 - την ελλιπή ικανοποίηση των μαθητών/ριών
- Η έλλειψη συνύπαρξης των μαθητών/ριών:
 - οδηγεί σε υψηλά ποσοστά εγκατάλειψης
 - δημιουργεί αισθήματα αποσύνδεσης, παραίτησης, απομόνωσης και έλλειψης συγκέντρωσης, που μπορούν να επηρεάσουν την επιμονή των μαθητών/ριών

Πιθανή λύση: Η μετεξέλιξη τους σε «κοινότητα»

- Η έννοια της κοινότητας έχει γίνει ευρέως αποδεκτή ως απαραίτητο στοιχείο για την ομαλή λειτουργία ενός δικτυακού περιβάλλοντος
- Η παρουσία μιας κοινότητας αποτελούμενη από δικτυακούς/ές μαθητές/ριες έχει καθιερωθεί στην επικοινωνιακή άποψη ως κλειδί για την επίτευξη του είδους της αλληλεπίδρασης, η οποία προωθεί την οικοδόμηση γνώσης και την εμπέδωσή της
- Η έρευνα παρέχει αποδείξεις ότι ισχυρό αίσθημα κοινότητας μπορεί να αυξήσει τη συγκέντρωση, τη ροή πληροφοριών, να ενισχύσει την υποστήριξη, τη δέσμευση στους κοινούς στόχους, τη συνεργασία και την ικανοποίηση αναφορικά με τις συλλογικές προσπάθειες

Παραδοχές

- Ότι απλά με τη χρήση ενός δικτυακού περιβάλλοντος έχουμε χτίσει μια δικτυακή κοινότητα μάθησης
- Δικτυακά περιβάλλοντα που επιτρέπουν την πρόσβαση σε πηγές και επιτρέπουν την επικοινωνία ανάμεσα στους/ις χρήστες/ριες δεν διαθέτουν αναγκαστικά τα χαρακτηριστικά μιας δικτυακής κοινότητας
- Δεν μπορούμε να υποθέσουμε ότι μια κοινότητα μάθησης θα αναπτυχθεί από μόνη της μέσα από ένα δικτυακό περιβάλλον

Δικτυακά Περιβάλλοντα και άλλα (άλλα είδη κοινοτήτων)

- Δικτυακά περιβάλλοντα (Blackboard, WebCT, Claroline, moodle)
- Δικτυακοί τόποι
- Mailing lists
- Blogs

Αίσθημα «κοινότητας»

- Στηρίζεται στη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης ανάμεσα στα μέλη της κοινότητας, η οποία οικοδομείται μέσα από:
 - 1) Την καλλιέργεια προσωπικών σχέσεων
 - 2) Το είδος και την ποιότητα των αλληλεπιδράσεων στο εσωτερικό της

Επίλογος

- Ένα δικτυακό λογισμικό προ-επιλέγεται ή σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης κοινότητας στην οποία και θα χρησιμοποιηθεί